

Левицька Анна Олександрівна – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»

Атаманюк Зоя Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»

ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Сучасний стан реформування системи освіти України характеризується змінами в усіх її підсистемах, ланках тощо. При цьому зміст реформ, що запроваджуються в освіті, зумовлений не лише об'єктивними вимогами часу, а й станом самої системи освіти. Інтеграція вітчизняної системи освіти в глобальний світовий, зокрема європейський, освітній простір, адаптація системи освіти до нових соціально-економічних відносин, вимагають модернізації системи управління освітою [1, с.23]. Як державний і громадський інститут, освіта передбачає відповідальність держави і суспільства за стан її функціонування. Тому саме зміна підходів до державного управління освітою є передумовою ефективного реформування національної системи освіти.

Розвиток освіти і науки в Україні після перемоги Революції Гідності відбувається хоч і зі значними труднощами та величезним браком фінансування, проте концептуально і послідовно. Міністерству й уряду вдалося знайти кошти для підвищення зарплат освітянам, і ця робота триває. Крім того, Верховна Рада України нарешті схвалила базовий Закон "Про освіту". Це справді важливий здобуток. Проблема полягає в тому, що, попри очевидний рух у потрібному напрямку, ми досі не спостерігаємо якісних змін у реформуванні вищої школи.

Закон відкрив нові можливості для демократизації університетського життя, розвитку студентського самоврядування. Однак в його імплементації увага привернена до академічної автономії. Її запровадження дало очевидний прогрес, однак без фінансової та пов'язаної з нею організаційної автономії не може відбутися відчутного якісного зростання [2, с. 48].

Мета реформування вищої школи, за визначенням авторів закону, це — створення якісних (конкурентоспроможних на глобальній арені) українських університетів, щоб українські вищі навчальні заклади (саме в множині, а не один заклад) потрапили до переліку хоча б 100 найкращих університетів світу. Вони вирівнюватимуть розуміння сучасних підходів для інших вітчизняних ВНЗ. Таким університетам уже не можна буде заборонити висувати власні вимоги до абітурієнтів з метою формування свого особливого контингенту студентів. Тому тести ЗНО рано чи пізно стануть не єдиним критерієм для вступу до ВНЗ. Адже парадокс полягає в тому, що нині в Україні створено справедливую систему доступу і до неякісної вищої освіти також, що підриває мету цієї справедливості.

Найперше, що треба зробити, — це змінити економіку вищої освіти, відмовившись від анахронічної системи держзамовлення. Для цього вже також були підготовлені перші міністерські законопроекти. Це неодмінно призведе до зміни поколінь управлінців та зростання ефективності вищої школи [4, с. 85].

Отже, потрібно запровадити для університетів новий спеціальний статус. Інакше українське суспільство не отримає головного — належної якості випускників і наукових досліджень, розвитку інновацій, адекватної експертизи для національної економіки та ухвалення важливих державних рішень. Тобто головне завдання в порядку денному українського політичного класу стосовно освіти і науки — це

забезпечення реальної фінансової автономії вітчизняних університетів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес: матеріали до першої лекції / М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков; відп. Ред. Ф.М.Степко. – К.,2004. – 24с.
2. Астахов В. І. Вища школа України. — Харків, 1991.
3. Шерега Ф. Е., Харчева В. Г. Социальные проблемы вузовской науки // Социс. — 1996. — № 6.
4. Конституція України: від 28.06.1996., №254 к/96-ВР // ВВР України. – 1996. - № 30. – С. 141.
5. Журавський В.С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні / В.С. Журавський. - К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 416 с.